

Groteskne pu

- ▶ Esietendusel sãras maailma tipp-paar Age Oks ja Toomas Edur
- ▶ "Pulmareisi" muusika, plastika ja osa kostüüme meenutavad 1970-ndate reklaamklippe

Kadi Herkül
teatrikritik

BALLETT ▶ Mendelssohni "Pulmamarsi" saatel astuvad laevalage kujutavale lavale pruut ja peigmees. Algab pulmareis. Keset peomõllu kukub noormees vette ning kohtab veepõhjas undiini. Kui vetevaim ta tagasi laeva tõstab, pole miski ega keegi noormehe silmis endine.

Mai Murdmaa värske balleti "Pulmareis" aluseks on klassikaline undiini-muinasjutt, lugu maisest ja ebamaisest armastusest, nende kokkupuutest ja kokkusbimatusest.

Aga Murdmaa pole muinasjutuvestja. Pole seda kunagi olnud. Tema parimad balletid on traagiliste, ebatavaliselt kirglike inimete lood. Olgu näiteks siis 30 aasta tagune "Joanna tentata" või "Kuritöö ja karistus".

Sestap on loomulik, et Murdmaa "Pulmareis" ei hargne romantilist või muinasjutulist rada pidi. Paralleelselt ungarlase Sandór Kallósi dissonantse, kriigiseva muusikaga muutub tantsukeel üha grotesksemaks. Liikumised on väänatud, nurgelised, graatsiata. Pulmakülalised tõmblevad veidralt ja naeruväärselt.

MIDA MURDMAA "PULMAREISIGA" VÄLJENDAB VÕI TAOTLEB?

Kõige tõenäosem vastus näib olevat: kaasaja kõverpeegeldust, groteskset pildistust peost katku ajal ning selle tundetutest osalistest. Paraku mõjub grotesk kuidagi pidetult ja ebakindlalt.

Ennekõike on põhjuseks kujundikeele vanamoodsus. Nii plastika, muusika kui mitmed

ESIETENDUS

PULMAREIS

Helilooja: Sándor Kallós
(Ungari)

Libreto:
Mai Murdmaa (pildil),
kaasautor
Mihkel
Ullman
Koreograaf-lavastaja:
Mai
Murdmaa

Muusikaline juht ja dirigent: Erki Pehk

Lavakujundus ja

kostüümid: Jane Kaas,
Airi Eras

Osades: Toomas Edur,
Vladimir Arhangelski, Ivar
Eensoo, Age Oks, Marina
Chirkova, Dmitri Harchenko,
Anatoli Arhangelski,
Kaie Kõrb jt

9. märtsil Estonias

kostüümilahendused (eriti rodu frivooleid undiiniipiigasid) meenutavad 1970-ndate algupoole Eesti Reklaamfilmis tehtud klippe või nõukogudeaegseid linasteid, mis kujutasid roiskuvat kapitalismi.

Ka lavastuse tantsukeel ei paku ahhaa-elamust, liigutuste pallett kordab Murdmaa varasmaid töid ja on liigagi äratuntavalt murdmaalik.

"PULMAREISI" ESIMESTE ETENDUSTE MAIUSPALAD olid loomulikult kuulsaimad Eestist pärit tantsijad Age Oks ja Toomas Edur pruudi ning peiuna. Ja ehkki dramaatilise rolli loomise poole pealt võiks Age Oksale ette heita teatavat pinnapealsust, korvas maailma tipp-paari laitmatu tantsutehnika kõik "agad".

Kaunis ja meelde jääv oli ka Kaie Kõrbi pealaest jalatallani kiiskav ja sillerdav Undiin – pisut küsitavalt mõjus vaid kostüümi porikarva põhitoon, mis ei seostu kuigivõrd kujutlusega ebamaisest veeludusest.

Neljas keskne tegelane, Sõber (Dmitri Hartchenko), lisas seni-sele armukolmnurgale veel ühe tipu ning tõi lavastusse äratuntavalt kaasaegse homoerootilise teema.

ulm kõikuval laeval

Undiin (Kaie Kõrb) tõstab vette kukkunud Peigmehe (Toomas Edur) tagasi laeva pardale ja miski ega keegi pole noormehe silmis enam endine. FOTO: RAIGO PAJULA

LÜHIDALT

Deco galerii uus kodu

► Deco galerii avas reedel taas ukсед Kadriorus Tammisaare muuseumi alumisel korrusel. Avanäitus on Jaan Elkeni ja Anu Põdra ühisprojekt "Mina ja tema", mis näib keskenduvat Mina ja Teise sooliste probleemidele – igal juhul annab koostus sellise tõlgendamisvõimaluse. Elkenilt on väljas abstraktsed maalid koos graffitiga, Põdral seebist kehakesksed skulptuurid. Galeristid Tiit ja Epp Rebane alustasid oma eragaleriiga 1988. aastal, nüüd rendivad nad muuseumis pinda linnalt. **EPL**

Kafka näitus Vändras

► Väandra kultuurimaja avab täna Austria välisministeeriumi rändnäituse "Franz Kafka", mis koosneb arvukatest fotodest. Neil näeb tunnustatud kirjaniku Franz Kafka vanemaid ja sõpru. Väljas on fotod Kafka käsikirjadest, artiklitest, päevikust. **EPL**

Ugala saatis "Ainult unistuse" teatrilukku

► Laupäeval mängis Ugala teater viimast korda Boris Körveri operetti "Ainult unistus", mis püsis teatri repertuaaris kolm hooaega.

Opereti tegevus toimub 1930. aastate lõpu Tallinna aguli pööningukorterites ja ka kõrgseltskonna ballisaalides. Lavastuse magnet oli Eesti vanim tegevnäitleja Helend Peep, kes tähistas suvel 90. sünnipäeva. Paljud vaatavad tulid teatrisse ainuüksi sellepärast, et kuulata ta esituses legendaarset "Kerjuse laulu", mille ta ise juba üle 40 aasta tagasi opereti esmalavastuses Vanemuises legendiks laulis. **EPL**

Universumi hääled Viljandis

► Täna kell 19 esitab Viljandi Linnkapell Viljandi maavalitsuse saalis Urmas Sisaski autorikontserdi "Universumi hääled", kus tulevad Neeme Punderi juhatusel ettekandele Urmas Sisaski "Tähistaeva" tsükliid lastele "Kassiopeia" ja "Jõulutäht Kapella". Kaasa teeb Tiit Peterson kitarril. Kommenteerib Sisask. **EPL**